

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

СИЛАБУС ВК «НЕОНАТАЛЬНА ПІДТРИМКА ЖИТТЯ»

Галузь знань	22 (I) Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Шифр та назва спеціальності	228 (I3) Педіатрія
Назва освітньо-професійної програми	ОНП "Педіатрія"
Рівень вищої освіти	III (освітньо-науковий) рівень
Кафедра	Педіатрії, неонатології, дитячих інфекційних хвороб, імунології та алергології
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	вибіркова
Форма навчання	очна денна/вечірня, заочна
Викладач	
Прізвище, ім'я, по батькові	Шуцько Єлизавета Євгеніївна
Посада	Завідувачка кафедри педіатрії, неонатології, дитячих інфекційних хвороб, імунології та алергології
Науковий ступінь, вчене звання	Доктор медичних наук, член-кореспондент НАМН України, професор

Електронна адреса	dr_shunko@ukr.net
Телефон	+380677570217
Посилання на профіль викладача	http://orcid.org/0000-0002-4883-2549
Консультації	Понеділок 11.00-12.00

Викладач

Прізвище, ім'я, по батькові	Краснова Юлія Юріївна
Посада	Доцент кафедри педіатрії, неонатології, дитячих інфекційних хвороб, імунології та алергології
Науковий ступінь, вчене звання	Кандидат медичних наук, доцент
Електронна адреса	July.krasnova@gmail.com
Телефон	095-130-94-84
Посилання на профіль викладача	https://orcid.org/0000-0003-2503-5552
Консультації	Вівторок 15.00-16.00

Викладач

Прізвище, ім'я, по батькові	Лакша Ольга Тимофіївна
Посада	Доцент кафедри педіатрії, неонатології, дитячих інфекційних хвороб, імунології та алергології
Науковий ступінь, вчене звання	Кандидат медичних наук, доцент
Електронна адреса	dr_laksha@ukr.net

Телефон	+380667248493
Посилання на профіль викладача	https://orcid.org/0000-0001-6241-4813
Консультації	Четвер 15.00-16.00

Загальна інформація про ВК

Анотація до ВК

ВК «Неонатальна підтримка життя» є частиною освітньої програми ОНП «Педіатрія» ІІІ (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності ІЗ (228) «Педіатрія» і грає важливу роль для навчання за даною ОПП.

Мета ВК

удосконалення теоретичних знань та практичної підготовки, оновлення та поглиблення професійних компетентностей, отримання нових знань з питань сучасних технологій надання невідкладної допомоги при народженні, оцінки вірогідних факторів ризику щодо перинатальної адаптації, становлення дихання і кровообігу, визначення потреби в наданні реанімаційної допомоги та обсягу потрібної допомоги при народженні, а також основних напрямків інтенсивної терапії новонароджених дітей після надання допомоги при народженні, що є необхідним для професійної діяльності відповідно до вимог системи якості підготовки кадрів у сфері охорони здоров'я

Завдання ВК

ВК передбачає розгляд основних сучасних принципів фізіології пологів та становлення адаптації дитини після народження, визначення факторів ризику порушення ранньої адаптації та оцінки потреби та обсягу допомоги і реанімаційних заходів.

Планується відпрацювання на манекенах в умовах симуляційного навчання, наближеного до реальних умов пологової кімнати, всі необхідні практичні навички з урахуванням комунікаційних навичок командної роботи, продуктивного спілкування і використання чек-листів для самоперевірки.

Постійна увага приділяється питанням профілактики нозокоміальних інфекцій, інфекційному контролю, стандартизації невідкладної допомоги.

ВК передбачає ознайомлення з сучасними стратегіями неонатальної підтримки життя та післяреанімаційної допомоги.

Завданням теоретичного курсу є знайомство слухачів з сучасними методами профілактики, оцінки потреби і наданні допомоги для підтримки життя при народженні. Включаючи дихальну підтримку, підтримку кровообігу і профілактику пошкоджень мозку при асфіксії та інших несприятливих станах при народженні, забезпечення фізіологічного перебігу раннього періоду адаптації дитини до позаутробного життя.

Завданням практичного курсу є оволодіння сучасними алгоритмами та практичними навичками, які включають навички командної роботи та їх впровадження в клінічну практику пологових закладів.

Пререквізити

Дана ВК базується на знаннях таких дисциплін, як: «Педіатрія» та дисципліни організаційного спрямування, які здобувачі ОНП опанували на попередніх етапах навчання

Постреквізити

Дана ВК формує основу для вивчення інших і створює передумови для здійснення клінічної практики

**Компетентності,
формуванню яких
сприяє ВК**

4. Компетентності, які дає можливість здобути ВК

ВК «Неонатальна підтримка життя» дозволяє набути та поглибити здобувачам вищої освіти наступних компетентностей:

Інтегральну: Здатність розв'язувати автономно та у мультидисциплінарному контексті складні спеціалізовані задачі та проблеми, пов'язані з профілактикою, діагностикою критичних станів, що виникають при народженні та в неонатальному періоді та їх інтенсивною терапією.

Загальні:

ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні задачі на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) вміння (компетентності)

СК07. Здатність критично аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та комплексні ідеї у сфері педіатрії та з дотичних міждисциплінарних питань.

СК08. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення

**Програмні
результати навчання,
досягненню яких
сприяє ВК**

Програмні результати навчання, які забезпечує ВК:

RH01 Мати концептуальні та методологічні знання зі педіатрії та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій

RH08 Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері педіатрії, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і застосовувати інноваційні технології навчання, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти

Обсяг ВК

Загальний обсяг дисципліни: 3 кредити ЄКТС, 90 годин.

Для очної (денної/вечірньої) форми навчання: аудиторних 64 години, самостійна робота 26 годин,

**Форма
підсумкового
контролю**

залік

**Терміни викладання
ВК**

ВК викладається у 4-му семестрі (2-й рік навчання)

Програма ВК

Назви тем

1. 1.1 Розділ 1. Тестовий вхідний контроль рівня знань
2. Розділ 2. Фізіологія пологів та періоду гострої кардіо-респіраторної адаптації дитини до позаутробного життя
 - 2.1 Перинатальні фактори, які впливають на розвиток плода і стан дитини після народження. Визначення факторів ризику, їх оцінка та дії, спрямовані на профілактику асфіксії тощо
 - 2.2 Фізіологія I періоду пологів. Стани, які можуть порушити розкриття шийки матки та опускання голівки.
 - 2.3 Фізіологія II періоду пологів. Можливі патологічні стани при проходженні плода через пологові шляхи.
 - 2.4 Перші хвилини адаптації до позаутробного життя в нормі. Стани, пов'язані з порушенням гострої адаптації
 - 2.5 Стандартні кроки профілактики ускладнень після народження
 - 2.6 Моніторинг стану плода та новонародженої дитини.
3. Розділ 3. Стабілізація стану та алгоритм допомоги при народженні
 - 3.1 Брифінг перед пологами, склад та формування команди, розподіл ролей, алгоритми та Чеклісти.
 - 3.2 Загальні принципи допомоги народженні. Моніторинг стану дитини. Як запобігти непотрібних утручань.
 - 3.3 Перші кроки допомоги. Особливості стабілізації дітей, народжених вчасно і передчасно.
 - 3.4 Загальний алгоритм Неонатальної підтримки життя. Командний підхід до невідкладної допомоги.
 - 3.5 Тепловий захист новонароджених, стабілізація і транспортування.
 - 3.6 Основи інфекційного контролю при наданні невідкладної допомоги новонародженим дітям.
- 4 Розділ 4. Дихальна підтримка та профілактика БЛД
 - 4.1 Розвиток легень плода.
 - 4.2. Механізми першого вдиху. Становлення самостійного дихання.
 - 4.3 Допомога дитині з порушенням становлення самостійного дихання, види дихальної підтримки при народженні. Засоби для проведення вентиляції і дихальної підтримки
 - 4.3.1 Вентиляція під позитивним тиском. Види вентиляції, особливості використання обладнання.
 - 4.3.2 СРАР-терапія, високопоточні канюлі та інші неінвазійні методи вентиляції.
 - 4.3.3 Використання кисню при реанімації та дихальній підтримці при народженні
 - 4.3.4 Як запобігти вентилятор-асоційованих та оксиген-асоційованих уражень легень при проведенні реанімації та дихальної підтримки
 - 4.4. Інтубація трахеї. Встановлення ларингеальної маски.
- 5 Розділ 5. Реанімація при народженні – робота в команді
 - 5.1 Відпрацювання практичних навичок з реанімаційної допомоги згідно списку.
 - 5.2 Брифінг. Спілкування, зворотній зв'язок та хореографія. Перевірка обладнання, розподіл ролей в команді.
 - 5.3 Відпрацювання сценарію під контролем відеозапису. По закінченні сценарію – перегляд запису, дебрифінг
 - 5.3.1 Народження. Перші кроки. Моніторинг. Оцінка, прийняття рішення.
 - 5.3.2 Вентиляція під позитивним тиском, неінвазивна дихальна підтримка. Робота в команді. Оцінка, прийняття рішення.
 - 5.3.3 Непрямий масаж серця.
 - 5.4 Особливі стани та випадки при проведенні неонатальної підтримки життя. Подолання складнощів,
- 6 Розділ 6. Медикаменти для реанімації та післяреанімаційної допомоги

- 6.1 Медикаменти в пологовій залі
- 6.1.1 Епінефрин/адреналін. Показання, дозування, особливості використання.
- 6.1.2 Волюмопротектори
- 6.2 Глюкоза у дітей в критичному стані.
- 6.3 Інші препарати, які можуть використовуватись в першу годину життя.
- 6.4 Моніторинг, корекція призначень, демедикаментизація пологів і новонародженої дитини.
- 7 Розділ 7. Тактика післяреанімаційної допомоги дітям, які перенесли асфіксію в пологах
- 7.1 Реанімаційні заходи і післяреанімаційна допомога дитині, яка перенесла асфіксію.
- 7.1.1 Лікувальна гіпотермія. Показання, знеболення, підтримка життєзабезпечення.
- 7.1.2 Моніторинг та неврологічна підтримка дитини після тяжкої асфіксії.
- 7.2 Післяреанімаційна допомога передчасно народженим дітям
- 7.3 *Спостереження за дітьми, які потребували допомоги при народженні*

Код теми	Зміст самостійної роботи	Обсяг годин
1	Фізіологія пологів та періоду гострої кардіо-респіраторної адаптації дитини до позаутробного життя Ознайомитись з відповідними діючими наказами, опанувати матеріал	2
2	Рання постнатальна адаптація новонародженого. Вивчення матеріалу за темою	2
3	Початкова реанімаційна допомога новонародженим. Вивчення діючого наказу МОЗ. Відпрацювання навичок штучної вентиляції легень, непрямого масажу серця та інтубації трахеї на манекені	4
4	Дихальні розлади у новонароджених. Самостійне вивчення діючих наказів МОЗ. Відпрацювання введення сурфактанту на манекені	2
5	Синдром системної запальної відповіді та синдром поліорганної недостатності у новонароджених. Вивчення матеріалу за темою	2
6	Клініко-лабораторний моніторинг новонароджених. Самостійний аналіз результатів КЛС і газів крові. Аналіз результатів біохімічного моніторингу	2
7	Транспортування новонароджених. Вивчення діючого наказу МОЗ	2
8	Інфекційний контроль та профілактика нозокоміальних інфекцій у відділеннях інтенсивної терапії новонароджених. Вивчення діючого наказу МОЗ та матеріалів за темою	2
9	Асфіксія новонароджених. Вивчення наказу МОЗ з лікувальної гіпотермії. Аналіз аЕЕГ.	2
10	Шок у новонародженого. Вивчення матеріалів за темою	2
11	Невідкладна допомога при пневмотораксі. Перегляд відеофайлів	2
12	Питання імунопрофілактики. Вивчення діючого наказу МОЗ	2

Організація навчання

Навчальні технології та форми і засоби навчання

У процесі викладання ВК «Неонатальна підтримка життя» застосовуються сучасні освітні технології, що забезпечують поєднання теоретичної підготовки з практично орієнтованим навчанням та формування професійних компетентностей.

Навчальні технології

- компетентнісно орієнтоване навчання;
- проблемно-орієнтоване навчання;
- практико-орієнтоване навчання;
- елементи симуляційного навчання;
- кейс-метод (аналіз клінічних ситуацій неонатального періоду);
- інтерактивні технології навчання;
- міждисциплінарний підхід;
- технології самостійної та індивідуальної роботи здобувачів освіти;
- використання інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційних форм навчання (за потреби).

Форми навчання

- лекції (традиційні, мультимедійні, проблемні);
- практичні заняття;
- семінарські заняття;
- робота в малих групах;
- розбір клінічних випадків;
- самостійна робота здобувачів вищої освіти;
- консультації викладача;
- контрольні заходи (поточний та підсумковий контроль).

Засоби навчання

- мультимедійні презентації;
- навчально-методичні матеріали кафедри;
- клінічні протоколи та настанови;
- відеоматеріали (зокрема з питань догляду за новонародженими та передчасно народженими дітьми);
- ситуаційні та тестові завдання;
- симуляційне обладнання та манекени (за наявності);
- електронні освітні ресурси та платформи дистанційного навчання;
- навчальна та наукова література українською та іноземними мовами.

Методи навчання

- наочні методи (демонстрація схем, відеоматеріалів, клінічних прикладів);
- практичні методи (відпрацювання практичних навичок догляду за новонародженими, аналіз клінічних ситуацій);
- проблемне навчання;
- кейс-метод (розбір клінічних випадків неонатального періоду);
- інтерактивні методи (робота в малих групах, обговорення, мозковий штурм);
- симуляційне навчання (за наявності відповідного обладнання);
- самостійна робота здобувачів вищої освіти з навчально-методичними матеріалами;
- індивідуальні навчальні завдання;
- використання інформаційно-комунікаційних технологій та електронних освітніх ресурсів.

Список рекомендованих джерел

1. Нормативно-правові акти:

1. Наказ МОЗ №1614 від 03.08.2021 Про організацію профілактики інфекцій та інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я та установах/ закладах надання соціальних послуг/ соціального захисту населення
2. Наказ МОЗ України № 536 від 26.03.2025. «Початкова, реанімаційна та післяреанімаційна допомога новонародженим»
3. Наказ МОЗ № 873 від 05.05.2021 «Респіраторний дистрес-синдрому у передчасно народжених дітей»
4. Наказ МОЗ № 1024 від 28.11.2013 «Про затвердження Порядку транспортування новонароджених дітей високого перинатального ризику в Україні»
5. Наказ МОЗ № 227 від 06.02.2023 «Пульсоксиметричний скринінг критичних вроджених вад серця у новонароджених».
6. Проект наказу МОЗ «Лікувальна гіпотермія новонароджених дітей з гіпоксично-ішемічною енцефалопатією».

2. Основна література:

1. Неонатологія: національний підручник: у 2 томах. / за ред. професора Є.Є. Шунько. – К. «Київ», 2015.- Т.2. – 640 с.
2. Aziz K, Lee HC, Escobedo MB, et al. Part 5: Neonatal Resuscitation 2020 American Heart 7 Association Guidelines for Cardiopulmonary Resuscitation and Emergency Cardiovascular Care. Pediatrics. 2020; doi: 10.1542/peds.2020-038505E

3. Додаткова література:

1. Lee HC, Strand ML, Finan E, et al. Part 5: Neonatal Resuscitation: 2025 American Heart Association and American Academy of Pediatrics Guidelines for Cardiopulmonary Resuscitation and Emergency Cardiovascular Care. Pediatrics. 2025; doi: 10.1542/peds.2025-074352
2. European Resuscitation Council Guidelines 2025 Newborn Resuscitation and Support of Transition of Infants at Birth Hogeveen, Marije et al. Resuscitation, Volume 215, 10766 <https://www.resuscitationjournal.com/action/showCitFormats?doi=10.1016%2Fj.resuscitation.2025.110766&pii=S0300-9572%2825%2900278-3>
3. Yamada, N. K., Szyld, E., Strand, M. L., Finan, E., Illuzzi, J. L., Kamath-Rayne, B. D., Kapadia, V. S., Niermeyer, S., Schmölzer, G. M., Williams, A., Weiner, G. M., Wyckoff, M. H., Lee, H. C., & American Heart Association and American Academy of Pediatrics. (2024). 2023 American Heart Association and American Academy of Pediatrics focused update on neonatal resuscitation: An update to the American Heart Association guidelines for cardiopulmonary resuscitation and emergency cardiovascular care. Pediatrics, 153(2), e2023065030. <https://doi.org/10.1542/peds.2023-065030>

4. Інформаційні ресурси:

1. Neonatology guidelines, Geneva Foundation for Medical Education and Research http://www.gfmer.ch/Guidelines/Neonatology/Neonatology_mt.htm

5. Інтернет-ресурси

1. <https://moz.gov.ua> — Міністерство охорони здоров'я України
2. <https://www.who.int> — Всесвітня організація охорони здоров'я

6. «Calgary Regional Health Authority “Guideline Development Template” <http://www.crha-health.ab.ca/clin/cme/cpg/cpgdevproc.pdf>
7. New Zealand Guidelines Group www.nzgg.org.nz/index.cfm?fuseaction=fuseaction_10&fusesubaction=docs&documentid=22
8. University of Melbourne Guideline Development Group http://www.rch.org.au/clinicalguide/index.cfm?doc_id=5033
9. US National Guideline Clearinghouse™ (NGC) http://www.guideline.gov/browse/guideline_index.aspx
10. Royal College of Obstetricians and Gynaecologists <http://www.rcog.org.uk/index.asp?PageID=8>
11. Neonatology guidelines, Geneva Foundation for Medical Education and Research
http://www.gfmer.ch/Guidelines/Neonatology/Neonatology_mt.htm
12. www.medscape.com
13. www.nejm.org
14. www.obgyn.net
15. <http://www.neonatology.org/>
16. <http://www.uihealthcare.com/depts/med/pediatrics/iowaneonatologyhandbook/index.ht>
17. <http://www.sign.ac.uk/guidelines/fulltext/50/index.html>
18. <http://www.pedialink.org/pedialink/neopix/index2.cfm>.

		Сума балів		Оцінка	Пояснення
100 балів	200 балів	ECTS	Оцінка за національною шкалою		
90 - 100	170 – 200	A	залік/екзамен		
82 - 89	155 – 169		зараховано/оцінка	відмінне виконання	
75 - 81	140 – 154		вище середнього рівня		
68 - 74	125 – 139		загалом хороша робота		
61 - 67	111 – 124		непогано		
35 - 60	60 – 110	FX	виконання відповідає мінімальним критеріям		
1 - 34	1 – 59		не зараховано	необхідне перескладання	
			необхідне повторне вивчення дисципліни		

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Бали нараховуються наступним чином:
		для іспиту	для заліку	
90-100	A	Відмінно		І а І а х У Е а І І Я Б а Л і Е Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою (для галузі знань 22 Охорона здоров'я 200-бальною шкалою). Підсумкова оцінка курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи; оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань здобувачів денної форми навчання складається з рейтингу навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 75 балів, і рейтингу з атестації – 25 балів. Для здобувачів заочної форми навчання відповідно – з рейтингу навчальної роботи – 50 балів, і рейтингу з атестації – 50 балів.
82-89	B	Добре		
75-81	C		зараховано	
68-74	D	Задовільно		
61-67	E			
35-60	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання		
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано	

Політика опанування ВК

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- 1) виконувати вимоги ВК та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання:
 - не пропускати заняття без поважної причини та не запізнюватися;
 - брати активну участь в освітньому процесі, вести конспекти лекцій, практичних занять, готувати теоретичний та практичний матеріал, виконувати передбачені курсом виправи та тестові завдання;
 - здійснювати самостійну підготовку до занять згідно до затвердженого плану;
 - відпрацьовувати пропущені заняття (лекції, практичні, семінарські) у вигляді рефератів, презентацій інших видів робіт згідно з темою заняття під час консультацій викладача за розкладом кафедри не пізніше завершення семестру;
 - складати згідно з графіком поточний модульний контроль (ІНДЗ, контрольна робота) з ВК;
- 2) дотримуватись академічної доброчесності:
 - самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
 - посилатись на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
 - надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента програми;
- відрахування із Університету.